

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för språk och litteratur

1GN007 Svenska I - Svenska språket för undervisning i årskurs 4-6,
15 högskolepoäng

Swedish I - Swedish language for teaching in primary school, years
4-6, 15 credits

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2011-05-02

Senast reviderad 2012-12-04. Komplettering av behörighet.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A,
Samhällskunskap A. Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 1b/1a1+1a2,
Samhällskunskap 1b/1a1 + 1a2

Kursen ingår i grundlära­r­pro­gram­met

Mål

Delkurs 1. Språkutveckling och litteracitet

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- uppvisa språk- och textkompetens och medvetenhet om den egna skriv- och läsförmågan
- redogöra för de nationella minoritetsspråken samt för det svenska språkets utveckling, historiskt såväl som socialt
- redogöra för och diskutera hur undervisningen kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument självständigt och tillsammans med andra kan planera undervisning i svenska för elever med olika bakgrund och förutsättningar
- redogöra för sambandet mellan språk- och kunskapsutveckling
- redovisa kunskaper om språkets identitetsskapande betydelse och om barns utveckling av språklig kompetens
- redovisa kunskaper om grundläggande och fortsatt skriv- och läsutveckling
- redogöra för olika metoder och arbetssätt som stimulerar barns lärande och

språkutveckling, däribland olika sätt att arbeta med IKT och med tal och samtal i undervisningen

- redogöra för hur lärare kan stödja och bedöma elever i deras språkutveckling och fortsatta skriv- och läsutveckling
- redogöra för och didaktiskt tillämpa teoretiska perspektiv på barns språkutveckling och därtill redovisa hur dessa perspektiv utifrån en helhetssyn på svenskämnet kan tillämpas på undervisning
- tillvarata och förhålla sig till egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för utveckling av lärarrollen.

Delkurs 2. Läs- och skrivsvårigheter

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- redogöra för hur lärare kan identifiera, beskriva och arbeta med läs- och skrivsvårigheter
- redogöra för och diskutera hur undervisning kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument självständigt och tillsammans med andra kan planera undervisning i svenska för elever med olika bakgrund och förutsättningar
- tillvarata och förhålla sig till egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för utveckling av lärarrollen.

Innehåll

Delkurs 1. Språkutveckling och litteracitet (10 hp)

Delkursen behandlar teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och litteracitet. Dessa inkluderar processer som rör utveckling av talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk, oberoende av hur långt de kommit i sin språkutveckling. I samband med detta studeras också det svenska språkets strukturer liksom olika textgenrers funktioner och strukturer. Språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle studeras utifrån genus, klass, flerspråkighet och identitetsutveckling.

Stor vikt läggs vid diskussioner om och kritiskt prövande av teorier, metoder och läromedel för den grundläggande och fortsatta skriftspråkliga utvecklingen. I delkursen studeras särskilt textanalytiska metoder och redskap som används för att stödja, bedöma och betygsätta elevers språk-, skriv- och läsutveckling. Samspelets, samtalets och muntliga texters betydelse för skriftspråkutvecklingen betonas liksom IKT som medel för att utveckla en språk- och kunskapsstimulerande undervisning.

Delkurs 2. Läs- och skrivsvårigheter (5 hp)

I delkursen studeras barns skriftspråkliga utveckling, med fokus på teorier, metoder och redskap som används för att stödja elever med läs- och skrivsvårigheter.

Professionsbas och professionell progression och Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar, att öka sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och att använda IKT som pedagogiskt verktyg.

För att stärka kopplingen till utbildningens praktik genomförs fältstudier. Studenten anlägger i dessa fältstudier ett åskådarperspektiv på skolans pedagogiska verksamhet.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, fältstudier, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För kursbetyget Väl godkänd ska minst 10 högskolepoäng av kursens ingående moment vara Väl godkända. Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov och redovisningar av fältstudieuppgifter, där redovisning till vissa delar genomförs med stöd av IKT. Både individuella redovisningar och grupprevisningar förekommer.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid). För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till endast fyra ytterligare tillfällen.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Delkurs 1. Språkutveckling och litteracitet

Ask, Sofia. Senaste upplagan. *Hållbara texter*. Liber. 90 s.

Berg, Elisabeth Senaste upplagan. *Läs- och skrivundervisning. Teorier, trender och tradition*. Studentlitteratur. 235 s.

Bergh Nestlog, Ewa. Senaste upplagan. *Perspektiv i elevtexter: skriftligt argumenterande i grundskolans mellanår*. Växjö universitet. 50 s. i urval

Josephson, Olle. m.fl. Senaste upplagan. *Elevtext. Analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9*. Studentlitteratur. 100 s. i urval.

Liberg, Caroline, af Geijerstam, Åsa, & Folkeryd Wiksten, Jenny. Senaste upplagan. *Utmana, utforska, utveckla! Om läs- och skrivprocessen i skolan*. Studentlitteratur. 126 s.

Lundin, Katarina. Senaste upplagan. *Tala om språk. Grammatik för lärarstudenter*. Studentlitteratur. 180 s.

Palmér, Anne. Senaste upplagan. *Muntligt i klassrummet, Om tal, samtal och bedömning*, Studentlitteratur. 180 s.

Skolverket. Senaste upplagan. *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. 134 s.

Skolverket. Senaste upplagan. *Nya språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–4. Lärarhandledning*. 86 s.

Strömquist, Siv. Senaste upplagan. *Skrivprocessen*. Studentlitteratur. 180 s.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan. Se www.skolverket.se

Ytterligare vetenskapliga texter tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare. Ca 200 s.

Skönlitteratur läses enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 2. Läs- och skrivsvårigheter

Arnbak, Elisabeth. Senaste upplagan. *Läsning av faktatexter. Från läsprocess till lärprocess*. Natur & Kultur. 155 s.

Glentow Druid, Birgit. Senaste upplagan. *Förebygg och åtgärda läs – och skrivsvårigheter*. Natur & Kultur. (kap 3, 4, 8). 158 s.

Lundberg, Ingvar. Senaste upplagan. *Läsningens psykologi och pedagogik*. Natur & Kultur. 176 s.

Lundberg, Ingvar & Reichenberg, Monica. Senaste upplagan. *Vad är lättläst?* Specialpedagogiska skolmyndigheten. 80 s.

Ytterligare vetenskapliga texter tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare. Ca 100 s.